

WSTĘP

Minione dwudziestolecie przyniosło liczne zmiany w funkcjonowaniu małych ośrodków miejskich. Upodmiotowienie samorządów, reforma administracyjna i realia wolnorynkowe wymusiły powstanie nowego modelu zarządzania i miały wpływ na kształt polityki lokalnej. W okresie transformacji zostało zainicjowanych szereg pozytywnych procesów, ale jednocześnie uwidoczniło się wiele problemów wymagających rozwiązania, przed którymi stanęły małe miasta. Część z tych problemów ma charakter uniwersalny – ogólnokrajowy, podczas gdy inne dotyczą pojedynczych przypadków i wynikają ze specyfiki danego ośrodka. Dlatego też tak istotna w badaniach przestrzennych, społecznych czy ekonomicznych na szczeblu lokalnym jest analiza sytuacji w konkretnych ośrodkach, umożliwiającą nie tylko rozpoznanie uwarunkowań, możliwości i tendencji rozwojowych, ale także formułowanie wniosków, które mogą stanowić punkt wyjścia do opracowań o bardziej syntetycznym charakterze.

Prezentowane studium przypadków, na które składa się dziesięć rozdziałów, przedstawia wybrane zagadnienia z zakresu tematyki sygnalizowanej w tytule tomu. Rolę wprowadzenia pełni rozdział pierwszy, w którym został zaprezentowany szczegółowy przegląd polskiej literatury geograficznej, odnoszącej się do małych miast w ostatnim dwudziestolecu. Kolejne rozdziały poświęcone są analizie zagadnień szczegółowych na przykładzie wybranych ośrodków lokalnych, ze szczególnym uwzględnieniem przemian zachodzących od roku 1990.

Bartosz Bartosiewicz, Tadeusz Marszał